

Sygn. akt I C 77/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR del. Ewa Rudkowska – Ząbczyk

Protokolant: Marcin Guzik

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 4 kwietnia 2014 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa **A. P. i Z. P.**

przeciwko (...) **S.A. w W.**

o **nakazanie lub zapłatę**

I. oddala powództwo;

II. zasądza od powodów A. P. i Z. P. na rzecz strony pozwanej (...) S.A. w W. kwoty po 3 608,50 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sygnatura akt I C 77/12

UZASADNIENIE

Powodowie A. P. i Z. P. pozwem skierowanym przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W. domagali się nakazania stronie pozwanej skablowania napowietrznych linii energetycznych oraz usunięcia podtrzymujących ją słupów stanowiących własność strony pozwanej, biegnących przez część działki numer (...), obręb Ś. należącej do powodów, dla której Sąd Rejonowy w Oławie prowadzi księgę wieczystą o numerze KW (...), poprzez umieszczenie przewodów energetycznych w ziemi na głębokości co najmniej 8 metrów wzdłuż linii granicy z działką numer (...), w terminie 6 miesięcy od uprawomocnienia się wyroku w sprawie, ewentualnie nakazania stronie pozwanej przeniesienia części napowietrznych linii energetycznych oraz podtrzymujących ją słupów biegnących na południowy – zachód na granicy działek numer (...), zaś części biegnących na północny – zachód na granicy działki numer (...) z ul. (...), w terminie 6 miesięcy od uprawomocnienia się wyroku w sprawie albowiem strona powodowa wybudowała opisaną infrastrukturę bez tytułu prawnego, to jest bez wymaganej zgody właściciela nieruchomości oraz z naruszeniem przepisów prawa budowanego. W przypadku nieuwzględnienia roszczenia negatoryjnego powodowie wnieśli o zasądzenie na ich rzecz solidarnie kwoty 249 900,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za obniżenie wartości działki numer (...), dla której Sąd Rejonowy w Oławie prowadzi księgę wieczystą o numerze KW (...) oraz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa prawnego.

W uzasadnieniu powyższego żądania powodowie podnieśli, że zgodnie z art. 222 § 2 k.c. właścicielowi przysługuje roszczenie o przywrócenie stanu zgodnego z prawem i zaniechanie naruszeń przeciwko osobie, która narusza jego własność w inny sposób niż przez pozbawienie go faktycznego władztwa nad rzeczą. Strona pozwana naruszyła prawo własności powodów lokalizując na ich działce dwie linie napowietrzne elektroenergetyczne wraz z podtrzymującymi je dwoma słupami, z których do chwili obecnej korzysta nieodpłatnie bez tytułu prawnego. Naruszenie prawa własności polegało zdaniem powodów na posadowieniu linii elektroenergetycznych bez zgody poprzedniego właściciela. Nadto powodowie podnieśli, że strona pozwana nie posiada stosownych decyzji administracyjnych, pozwolenia na

budowę linii energetycznej średniego napięcia, zatwierdzonego projektu linii, czy też pozwolenia na użytkowanie przedmiotowych linii. Posadowienie spornych słupów uniemożliwia powodom korzystanie z 2/3 części działki. Wskazali, że działanie strony pozwanej narusza art. 140 k.c. traktujący o granicach prawa własności przez posadowienie urządzeń na działce powodów doszło do zmiany społeczno – gospodarczego przeznaczenia tego prawa. Strona pozwana bowiem ulokowała urządzenia z pogwałceniem podstawowych przepisów prawa budowlanego oraz norm prawa własności, a nadto z naruszeniem art. 144 k.c., to jest na skutek korzystania z cudzej nieruchomości ponad przeciętną miarę wynikającą ze społeczno – gospodarczego przeznaczenia nieruchomości oraz z pogwałceniem stosunków miejscowych. Na skutek działań strony pozwanej powodowie nie mogą korzystać z przysługującego im prawa własności jak przewiduje to plan zagospodarowania przestrzennego, to jest z przeznaczeniem pod zabudowę siedliskową. Powodowie wskazali także, że w dniu 15 grudnia 1997 r. Rada Gminy Ś. podjęła uchwałę w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z którym działka numer (...) przeznaczona jest w części pod zabudowę siedliskową, a w części pod uprawy polowe. Dwie linie energetyczne stanowiące własność strony pozwanej przebiegają przez środek terenu oznaczonego jako uprawy polowe, co oznacza, że 2/3 części działki powodów wyłączona jest z korzystania zgodnie z przeznaczeniem. Decyzją z dnia 27 października 2000 r. o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu ustalono warunki zabudowy dla inwestycji polegającej na budowie domu jednorodzinnego w zabudowie zagrodowej, zgodnie z którą ustalono nieprzekraczającą linię zabudowy w odległości 8 metrów od frontowych granic działki wzdłuż ulic (...)i (...)oraz w odległości 6 metrów wzdłuż ulicy (...) oraz od osi przebiegających przez teren linii elektroenergetycznych średnich napięć. Przeznaczenie części działki powodów pod uprawy polowe niewątpliwie spowodowane jest faktem istnienia linii napowietrznych albowiem działka powodów jako jedyna w okolicy przeznaczona jest pod uprawy rolne. Zgodnie z opinią rzeczoznawcy majątkowego, biorąc pod uwagę przebiegające przez działkę numer (...)linie elektroenergetyczne, które uniemożliwiają zmianę przeznaczenia części działki na inne cele aniżeli uprawy rolne, aktualna wartość działki wynosi 8 300,00 zł. Gdyby zaś działka powodów była działką pod zabudowę siedliskową, jej wartość wynosiłaby 257 700,00 zł. Tym samym szkoda powodów stanowi różnicę pomiędzy wartością aktualną działki, a wartością działki, jaką by osiągnęła, gdyby działka była przeznaczona pod zabudowę. Zdaniem powodów jedynie usunięcie linii napowietrznych mogłoby umożliwić powodom swobodne korzystanie z ich prawa własności, mając jednak na względzie znaczenie linii elektroenergetycznych powodowie sformułowali żądanie w sposób alternatywny, aby w ten sposób uczynić zadość zasadom współzycia społecznego. Dalej powodowie zwrócili uwagę na fakt, że strona pozwana czerpie korzyści z użytkowania linii energetycznej przebiegającej nad działką powodów, a odbiorcy usług świadczonych przez stronę pozwaną faktycznie ponoszą koszty utrzymania tych linii. Wskazali, że kondycja finansowa spółki jest bardzo dobra, a zatem istnieje realna szansa na zaspokojenie roszczenia finansowego. Strony w przeszłości podejmowały próby załatwienia niniejszego sporu drogą polubowną jednak negocjacje pozostały bezowocne.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana (...) S.A. z siedzibą w W. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania sądowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego wedle norm przepisanych.

W uzasadnieniu powyższego stanowiska podniosła, że o tym, iż powodowie są właścicielami działki numer (...)w Ś., dowiedziała się z ich pisma z dnia 12 stycznia 2007 r. Strona powodowa jest właścicielem przedmiotowej działki od roku 2001, a inwestorem linii posadowionych na działce powodów było przedsiębiorstwo państwowe (...) (...)we W.. W związku z prowadzoną restrukturyzacją przedsiębiorstwa państwowego (...)na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego (...)we wszystkie stosunki prawne, których podmiotem było (...), wstąpiło (...) S.A., stając się jego następcą prawnym. W nowopowstałej spółce jedynym akcjonariuszem był Skarb Państwa. W późniejszym czasie likwidator (...) S.A. w dniu 30 września 2001 r. wniósł aportem do nowotworzonej spółki (...) S.A. przedmiotowe linie energetyczne, co zostało odnotowane w protokole zdawczo – odbiorczym. W ślad za protokołem nie została jednak przekazana dokumentacja przygotowania tej inwestycji. Strona pozwana stała się właścicielem linii napowietrznych w dacie ich przekazania przez likwidatora. W związku ze zgłoszonym stronie pozwanej żądaniem udokumentowania faktu korzystania z nieruchomości powodów strona pozwana uzyskała w biurze (...) S.A. (...)oryginał protokołu robót oraz oryginał pozwolenia na budowę, to jest decyzji numer (...)z dnia 19 października 1987 r., której kopię przesłała powodom.

Zdaniem strony pozwanej inwestor wybudował linie w sposób legalny na podstawie decyzji Urzędu Wojewódzkiego we W., która to decyzja została wydana na podstawie art. 29 ust. 5 ustawy z dnia 24 października 1974 r. prawo budowlane, zgodnie z którym pozwolenie na budowę może być wydane wyłącznie jednostce organizacyjnej lub osobie, która wykaże prawo do dysponowania nieruchomością. Z tych względów należy domniemywać, że wyżej powołany przepis uniemożliwiał wydanie pozwolenia na budowę linii jeżeli inwestor nie wykazałby się co najmniej zgodą właściciela danej nieruchomości. Jak wynika z treści dołączonego do pozwu aktu notarialnego z dnia 13 października 2000 r. powodowie kupili działkę numer (...)jako działkę rolną za 4 000,00 zł, przy czym uprzedni właściciel oświadczył w akcie, że nabył działkę również jako gospodarstwo rolne. Po likwidacji przedsiębiorstwa państwowego strona pozwana, nie będąc jego następcą prawnym, nie była w stanie ustalić, czy kolejnym właścicielom służyło trwałe prawo do korzystania z nieruchomości, na której linie są posadowione.

Strona pozwana wskazała, że pismem z dnia 15 marca 2007 r. zaproponowała powodom ustanowienie odpłatnej służebności przesyłu, w odpowiedzi na powyższe powodowie określili miesięczny czynsz dzierżawy na kwotę 3 500,00 zł, odpłatność za ustanowienie służebności 30 000,00 zł, względnie wykupienie gruntu za cenę 550 000,00 zł. Strona pozwana zgody na powyższe nie wyraziła.

Strona pozwana podniosła, że powodowie nabywając nieruchomość nabyli ją z widocznymi liniami energetycznymi, co niewątpliwie miało wpływ na cenę i fakt ten powodom niewątpliwie był doskonale znany. Sporna działka w planie miejscowym przeznaczona jest i była pod uprawy rolne, powodowie mieli zatem pełną świadomość w zakresie istniejących ograniczeń w korzystaniu z nieruchomości. Dodatkowo podniosła, że przedmiotowe linie energetyczne zasilają stację, na której odbywa się transport międzynarodowy na trasie Z. – P.. Żądanie od obecnego właściciela linii poniesienia kosztów jej przeniesienia lub przebudowy powodowałoby marnotrawstwo wydanych na zelektryfikowane linii wysokich nakładów poniesionych na ten cel ze środków budżetu państwa. Zgłoszone żądania leżą wyłącznie w interesie powodów. Nie stanowi dowodu naruszenia interesu powodów podnoszony przez nich zarzut obniżenia wartości nieruchomości wskutek znajdujących się na nieruchomości linii energetycznych. W sytuacji bowiem, gdy powodowie w 2000 r. kupili działkę za 4 000,00 zł to wartość ta w roku 2012 nie uległa obniżeniu. Nie można bowiem dochodzić hipotetycznej szkody przyjmując założenie, że gdyby zakupiona działka rolna była działką budowlaną wówczas wartość rynkowa działki budowlanej na tym terenie stanowiłaby szkodę w postaci utraconej wartości nieruchomości.

Strona pozwana podniosła także, że zgłoszone w pozwie żądania leżą wyłącznie w interesie powodów i stąd mogą się oni domagać przesunięcia linii na własny koszt. W związku z powyższym żądania usunięcia linii napowietrznych bądź ich przesunięcia należy uznać za nadużycie prawa, a w konsekwencji ze względu na art. 5 k.c. żądanie to winno zostać oddalone. Nie ma przy tym żadnego znaczenia dla wysokości odszkodowania ewentualna kondycja finansowa strony pozwanej. Posadowione na działce powodów linie energetyczne mają istotne znaczenie społeczne, a koszt ich skablowania czy też przeniesienia byłby znaczny i wymagający zgody właścicieli działek graniczących z działką powodów oraz zamykał się w granicach żądanego przez powodów odszkodowania. Strona pozwana podkreśliła, że skoro powodowie występują z roszczeniem negatoryjnym, to roszczeniem uzupełniającym jest roszczenie o wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z nieruchomości.

W dalszej części strona pozwana w sposób szczególny odniosła się do poszczególnych zarzutów pozwu, w tym wskazała, że nieprawdą jest, jakoby umieściła na działce powodów dwie linie napowietrzne (inwestycje przeprowadziło (...)(...) we W.), brak dokumentacji związanej z budową linii nie jest dowodem, że pozwolenia takowe nie były wydane, zaprzeczyła aby linie zajmowały pas gruntu o powierzchni 3652 m², zajmują bowiem znacznie mniejszy pas. Dodała, że linie energetyczne wybudowano na gruncie rolnym i z takim przeznaczeniem powodowie zakupili nieruchomość, przeznaczenie nie uległo zmianie do chwili obecnej. Podkreśliła, że skoro powodowie twierdzą, iż uzyskali decyzję ustalającą na działce numer (...)warunki zabudowy dla domu jednorodzinnego, to oznacza to, że zabudowa gruntu jest możliwa. Strona pozwana odniosła się również do zarzutów związanych z naruszeniem społeczno – gospodarczego przeznaczenia prawa, zarzutów dotyczących naruszenia prawa własności powodów. W ocenie strony pozwanej nadużyciem prawa jest domaganie się przez powodów odszkodowania w kwocie przekraczającej o 6000% cenę, za jaką

powodowie zakupili nieruchomość, jak i domaganie się, by koszty przebudowy przedmiotowych linii poniósł podmiot realizujący cel publiczny. W konkluzji przy uwzględnieniu przytoczonych argumentów strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Zarządzeniem z dnia 30 września 1965 r. Państwowe Biuro Notarialne – Sekcja Ksiąg Wieczystych we W. postanowiło założyć dla nieruchomości rolnej położonej w miejscowości Ś., stanowiącej działki rolne bez zabudowań o numerach (...), (...), (...)i (...)księgę wieczystą o numerze (...). Jako właściciela nieruchomości wpisano P. D.. Postanowieniem z dnia 3 września 1975 r. Sąd Rejonowy we Wrocławiu stwierdził, że spadek po zmarłym P. D.nabył na podstawie testamentu z dnia (...) synW. D.w całości wraz z udziałem w gospodarstwie rolnym położonym w Ś.. Postanowieniem z dnia 12 lutego 1976 r. Sąd Rejonowy w Oławie stwierdził, że spadek po zmarłej Z. D.nabył na podstawie ustawy syn W. D.wraz z wchodzącym w skład spadku udziałem w gospodarstwie rolnym położonym w Ś.. Zawiadomieniem z dnia 22 kwietnia 1985 r. Państwowe Biuro Notarialne w O.zawiadomiło, że w księdze wieczystej numer (...)nieruchomości położonej w Ś., stanowiącej działki rolne numer (...)wpisano jako właściciela W. D..

(dowód: akta księgi wieczystej prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Oławie o numerze KW (...) w szczególności zarządzenie z dnia 30 września 1965 r., k. 3; wniosek W. D., k. 7; postanowienie Sadu Rejonowego we Wrocławiu z dnia 3 września 1975 r., k. 8; postanowienie Sądu Rejonowego w Oławie z dnia 12 lutego 1976 r., k. 9; zawiadomienie z dnia 22 kwietnia 1985 r., k. 12; przesłuchanie powoda Z. P., e–protokół z dnia 29 października 2012 r. od 00:03:25 do 00:31:08, k. 177)

W oparciu o decyzję z dnia 19 października 1987 r. numer (...)Urzędu Wojewódzkiego we W.(...)(...)we W.przystąpiła do budowy linii napowietrznej 20 KV z głównego punktu zasilania Z.do podstacji trakcyjnej Ś.. Linie energetyczne numer (...)i (...)przekazano do użytku w oparciu o postanowienia protokołu numer (...)z dnia 4 maja 1989 r. Aktualnie właścicielem linii energetycznych wraz ze słupami posadowionych na działce numer (...)w miejscowości Ś.jest (...) S.A.z siedzibą w W..

(dowód: decyzja Urzędu Wojewódzkiego we W.z dnia 19 października 1987 r. numer (...), k. 130; protokół przekazania numer (...) z dnia 4 maja 1989 r., k. 131 – 133; protokół zdawczo – odbiorczy z dnia 30 września 2001 r. pomiędzy (...) S.A.a (...) Sp. z o.o., k. 133 – 136)

Uchwałą z dnia 16 grudnia 1997 r. numer (...) Rada Gminy Ś.uchwaliła miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Ś.. W planie tym działka numer (...)oznaczona została symbolem (...), tj. przeznaczenie terenu uprawy rolne, fragment działki oznaczono symbolem (...), tj. przeznaczenie pod zabudowę siedliskową z nieprzekraczalną linią zabudowy w odległości 8 metrów od frontowych granic działek wzdłuż (...)i (...)i w odległości 6 metrów wzdłuż (...)oraz od osi przebiegających przez teren linii elektroenergetycznych średnich napięć.

(dowód: uchwała Rady Gminy Ś. z dnia 16 grudnia 1997 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, k. 23 – 39; studium uwarunkowań i kierunków rozwoju zagospodarowania przestrzennego Gminy Ś., k. 40 – 47)

W dniu 13 października 2000 r. powód Z. P.zawarł z J. K.umowę sprzedaży, na mocy której powód nabył do majątku wspólnego z A. P. (2)działki rolne numer (...)o powierzchni 0,0959 ha i numer (...) o powierzchni 0,4982 ha, dla których Sąd Rejonowy w Oławie prowadzi księgę wieczystą o numerze (...), za łączną cenę 22 000,00 zł, w tym za działkę o numerze (...)kwotę 4 000,00 zł, a za działkę numer (...)kwotę 18 000,00 zł.

(dowód: wypis aktu notarialnego z dnia 13 października 2000 r., rep. A numer (...), k. 19 – 20; wypis z rejestru gruntów numer (...) wraz z mapką poglądową, k. 21 – 22; przesłuchanie powoda Z. P., e–protokół z dnia 29 października 2012 r. od 00:03:25 do 00:31:08, k. 177)

Decyzją z dnia 27 października 2000 r. o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu Wójt Gminy Ś. ustalił dla powoda Z. P. warunki zabudowy i zagospodarowania terenu dla inwestycji polegającej na budowie domu jednorodzinnego w zabudowie zagrodowej na działce numer (...) w Gminie Ś.. Decyzja zachowywała ważność do dnia 31 października 2002 r.

(dowód: decyzja z dnia 27 października 2000 r. o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu wraz z mapką poglądową, k. 48 – 49)

Pismem z dnia 12 stycznia 2007 r. powód Z. P. poinformował (...) S.A. z siedzibą w W., że jest właścicielem działki numer (...) położonej w Ś., dodając, że na działce posadowione są dwa słupy energetyczne należące do grupy (...) i napowietrzne linie przesyłowe. W odpowiedzi na powyższe pismem z dnia 19 lutego 2007 r. (...) S.A. z siedzibą w W. poinformowała powoda, że linia energetyczna posadowiona na działce numer (...) została wybudowana na podstawie decyzji numer (...) wydanej przez Urząd Wojewódzki we W. w dniu 19 października 1987 r. Kolejnym pismem z dnia 15 marca 2007 r. strona pozwana zwróciła się z zapytaniem o określenie propozycji kosztów ewentualnej dzierżawy gruntu pod słupami, przy czym strona pozwana zaproponowała ustanowienie odpłatnej służebności przesyłu. Pismem z dnia 5 kwietnia 2007 r. powodowie zwrócili się do strony pozwanej z propozycją odkupienia gruntu zajętego pod linie energetyczne za kwotę 550 000,00 zł, bądź ustanowienie miesięcznego czynszu dzierżawy w kwocie 3 500,00 zł, ponadto w związku z użytkowaniem działki przez około 10 lat zażądali wypłaty jednorazowo kwoty 30 000,00 zł.

(dowód: pismo powoda z dnia 12 stycznia 2007 r., k. 66; pismo strony pozwanej z dnia 19 lutego 2007 r., k. 67; pismo strony pozwanej z dnia 15 marca 2007 r. k. 68; pismo powodów z dnia 5 kwietnia 2007 r., k. 137)

Na dzień 8 października 2009 r. działka numer (...)położona jest na terenach oznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego symbolem (...)i (...), dla których obowiązują następujące ustalenia: (...)– przeznaczenie terenu pod zabudowę siedliskową oraz (...)– przeznaczenie terenu na uprawy polowe. Powód Z. P.nigdy nie prowadził i nie prowadzi na spornej działce żadnych upraw rolnych.

(dowód: wypis i wyrys z Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego z dnia 8 października 2009 r., k. 50 – 56; przesłuchanie powoda Z. P., e–protokół z dnia 29 października 2012 r. od 00:03:25 do 00:31:08, k. 177)

Sąd zważył co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W sprawie powodowie domagali się od strony pozwanej zaniechania dalszych naruszeń ich prawa własności nieruchomości gruntowej obejmującej działkę numer (...), położonej w Ś.. Zgodnie z treścią art. 222 § 2 k.c. przeciwko osobie, która narusza własność w inny sposób aniżeli przez pozbawienie właściciela faktycznego władztwa nad rzeczą, przysługuje właścicielowi roszczenie o przywrócenie stanu zgodnego z prawem i o zaniechanie naruszeń. Roszczenie to, zwane negatoryjnym przysługuje w razie bezprawnego wkroczenia w sferę uprawnień właściciela.

W niniejszej sprawie bezsporne było to, że powodowie są właścicielami nieruchomości gruntowej obejmującej działkę numer (...), położoną w Ś., przy czym prawo własności przysługuje im od 2000 r., kiedy to sporną nieruchomość nabyli od poprzedniego właściciela J. K.. Bezsporne pozostawało także to, że na nieruchomości powodów posadowione są słupy elektroenergetyczne, które obecnie należą do strony pozwanej. Sporna natomiast między stronami była ocena tego, czy słupy zostały posadowione na nieruchomości powodów za zgodą ówczesnego właściciela tej nieruchomości, czy też bezprawnie, a tym samym, czy powodom przysługuje roszczenie o zaniechanie dalszych naruszeń.

W świetle materiału dowodowego zebranego w niniejszym postępowaniu należało uznać, że brak było dowodów potwierdzających fakt wybudowania słupów elektroenergetycznych na nieruchomości powodów za zgodą jej ówczesnego właściciela W. D.. Należy zgodzić się z powodami, że za takowy dowód nie może być uznana decyzja nr (...)Urzędu Wojewódzkiego we W.z dnia 19 października 1987 r. o udzieleniu (...)(...)we W.pozwolenia na budowę inwestycji obejmującego linię napowietrzną 20 kV z (...)Z.do podstacji trakcyjnej Ś.. Powyższy dokument jest

dokumentem urzędowym w rozumieniu art. 244 § 1 k.p.c., a zatem stanowi dowód tego, co zostało w nim urzędowo zaświadczone. Jednocześnie w świetle art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 24 października 1974 r. Prawo budowlane (Dz. U. Nr 38, poz. 229), obowiązującego w dacie wydawania spornej decyzji, pozwolenie na budowę stanowiło decyzję administracyjną uprawniającą do rozpoczęcia i wykonywania robót budowlanych. Z powyższego wynika, że decyzja z dnia 19 października 1987 r. mogła jedynie stanowić dowód tego, że (...)(...)we W.uzyskała zgodę na rozpoczęcie i wykonywanie inwestycji obejmującej napowietrzną linię elektroenergetyczną, przy czym zasięg tych robót został określony jako rozpoczynający się od „Głównego Punktu Zasilania Z.do podstacji trakcyjnej Ś.”. Z powołanej decyzji nie wynika już jednak, czy roboty te miały przebiegać przez obecną nieruchomość powodów, ani też czy jej ówczesny właściciel wyraził na to zgodę. W ocenie Sądu za zbyt daleko idące należy uznać twierdzenie strony pozwanej, że skoro rozważana decyzja została wydana, to musiały zostać spełnione warunki określone w art. art. 29 ust. 5 Prawa budowlanego z dnia 24 października 1974 r. Sąd nie jest upoważniony do oceny prawidłowości przebiegu postępowania administracyjnego prowadzącego do wydania decyzji administracyjnej, a z samej treści dokumentu decyzją tą obejmującego nie wynika, aby jej wydanie wiązało się z istnieniem prawa do dysponowania nieruchomością wynikającego chociażby z uzyskania stosownej zgody właściciela nieruchomości. Wręcz przeciwnie, w decyzji tej organ zamieścił zapis, zgodnie z którym przed przystąpieniem do robót należało „załatwić sprawy formalno – prawne związane z przejściem terenu na czas budowy”. Wobec braku innych dokumentów w tym zakresie powyższy zapis budzi uzasadnione wątpliwości co do tego, czy wydając decyzję z dnia 19 października 1987 r. inwestor faktycznie dysponował zgodą ówczesnego właściciela nieruchomości powodów, a już na pewno nie wynika z niego, aby zgoda taka została udzielona przed faktycznym naruszeniem własności, tj. przed wkroczeniem na grunt celem wykonania robót budowlanych.

Jednocześnie strona pozwana nie przedstawiła żadnego innego dowodu potwierdzającego legalność inwestycji czynionej na nieruchomości powodów, przyznając zresztą, że nie posiada pełnej dokumentacji budowlanej w tym zakresie.

Skoro tak, to należało uznać, że naruszenie własności poprzedniego właściciela nieruchomości powodów miało charakter bezprawny. Powyższe ustalenie zdaniem Sądu nie rodzi jednak odpowiedzialności strony pozwanej wobec powodów z tytułu naruszenia ich prawa własności.

Należy zgodzić się z powodami, że prawo własności jest prawem bezwzględny. Prawo to jednak nie jest nieograniczone i w pewnych sytuacjach właściciel musi znieść ograniczenia wynikające z ustaw i zasad współżycia społecznego. Zgodnie z art. 140 k.c. w granicach określonych przez ustawy i zasady współżycia społecznego właściciel może, z wyłączeniem innych osób, korzystać z rzeczy zgodnie ze społeczno – gospodarczym przeznaczeniem swego prawa, w szczególności może pobierać pożytki i inne dochody z rzeczy, a nadto w tych samych granicach może rozporządzać rzeczą. Z powyższego wynika, że prawo własności danej osoby korzysta z ochrony jedynie w takich granicach, w jakich osobie tej przysługuje.

W niniejszej sprawie działka nr (...) należąca do powodów została w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego Gminy Ś. przeznaczona w około 2/3 swojej powierzchni pod uprawy polowe, a jedynie w około 1/3 swojej powierzchni pod zabudowę siedliskową. Jak wynika z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2012 r., poz. 647 ze zm.) ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego kształtują, wraz z innymi przepisami, sposób wykonywania prawa własności nieruchomości. Każdy ma przy tym prawo, w granicach określonych ustawą, do zagospodarowania terenu, do którego ma tytuł prawny, zgodnie z warunkami ustalonymi w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, jeżeli nie narusza to chronionego prawem interesu publicznego oraz osób trzecich (art. 6 ust. 2 pkt 1 powołanej ustawy). Z powyższego wynika, że powodowie, będąc właścicielami działki z przeznaczeniem pod uprawy polowe i zabudowę siedliskową, mogli z niej korzystać tylko w sposób uwarunkowany miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, a zatem wykorzystywać ją na cele rolne. Dotyczy to także tej części działki, która została przeznaczona pod zabudowę siedliskową. Działka siedliskowa pozostaje bowiem gruntem rolnym, wchodzącym w skład gospodarstwa rolnego, na którego gruntach zbudowane są budynki mieszkalne oraz inne budynki i urządzenia służące wyłącznie produkcji rolniczej oraz przetwórstwu rolno –

spożywcemu (por. art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, t.j. Dz. U. z 2012 r., poz. 1205 ze zm. oraz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 1969 r., III CZP 12/69, OSNC z 1970, Nr 3, poz. 39). Innymi słowy, działką siedliskową jest działka pod budynkami wchodzącymi w skład gospodarstwa rolnego.

Tego typu wykonywanie prawa własności nie doznaje jednak faktycznych naruszeń z uwagi na posadowione na nieruchomości słupy elektroenergetyczne, a przynajmniej powodowie takich twierdzeń w sprawie nie podnosili. Powodowie twierdzili bowiem, że na spornej nieruchomości chcieliby wybudować jednorodzinny budynek mieszkalny, niezwiązany z prowadzeniem gospodarstwa rolnego, które na działce nie jest zorganizowane, co jednak nie jest obecnie możliwe z uwagi na posadowione na nieruchomości słupy należące do strony pozwanej. Należy jednak podkreślić, że realizacja zamierzeń powodów nie byłaby możliwa także po usunięciu tych słupów dopóty, dopóki w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego nie zostałoby zmienione przeznaczenie nieruchomości. Innymi słowy, w obecnie obowiązującym stanie prawnym wykonywanie przez powodów prawa własności nieruchomości w sposób przez nich zamierzony, nie doznaje ograniczeń na skutek posadowienia na nieruchomości spornych słupów, tylko na skutek tego, że plan zagospodarowania przestrzennego realizację ich zamiarów wyłącza.

Odminną kwestią pozostaje to, czy istnieje związek przyczynowy pomiędzy posadowieniem słupów elektroenergetycznych na nieruchomości powodów a przeznaczeniem jej na cele rolne. Powołując się na istnienie powyższego związku powodowie wskazywali na pismo z dnia 8 października 2009 r. (k. 54). Powyższy dokument nie ma jednak charakter dokumentu urzędowego albowiem obejmuje on wyłącznie „informację wyjaśniającą” kierowaną do powoda Z. P.. Jako dokument prywatny pismo to może stanowić jedynie dowód tego, że osoba, która się pod nim podpisała, złożyła oświadczenie o określonej treści (art. 245 k.p.c.). Niezależnie od powyższego należy zauważyć, że z punktu widzenia ochrony interesu powodów istotne znaczenie ma nie tyle to, czy w obecnym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego nieruchomość powodów została przeznaczona pod uprawy polowe i zabudowę siedliskową z uwagi na posadowione tam słupy, ale to, czy ich usunięcie spowoduje wprowadzenie do planu takich zmian, które będą zgodne z zamierzeniami powodów (przeznaczenie pod zabudowę). Takich ustaleń nie sposób jednak w sprawie uczynić. Nie jest bowiem możliwe do przewidzenia, czy Gmina Ś. z takową inicjatywą wystąpi, a jeżeli tak, to kiedy, ani też czy procedura z tym związana zakończy się wprowadzeniem pożądaných przez powodów zmian.

Mając powyższe na uwadze należało uznać, że strona pozwana utrzymując na nieruchomości powodów słupy elektroenergetyczne, nie narusza ich prawa własności w granicach, w jakich są oni uprawnieni do wykonywania swojego prawa. Tym samym żądanie usunięcia słupów ewentualnie ich przeniesienia nie zasługuje na uwzględnienie.

Powyższa argumentacja legła także u podstaw oddalenia żądania powodów o zapłatę odszkodowania. Powodowie swojej szkody upatrywali przy tym w obniżeniu wartości działki nr (...), przez którą przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna. Wskazywali, że gdyby cała działka została przeznaczona pod zabudowę, to jej wartość wynosiłaby 257 700,00 zł. Skoro zatem jej wartość aktualna wynosi 8 300,00 zł, różnica tych wartości, tj. 249 000,00 zł stanowi szkodę powodów wynikającą z trwałego obniżenia wartości rynkowej gruntu.

Zdaniem Sądu nie sposób uznać, aby działania strony pozwanej (jej poprzedników prawnych) wywołały szkodę w majątku powodów. W pierwszej kolejności należy podnieść, że powodowie nabyli sporną działkę gruntu dopiero w 2000 r., a więc w czasie, gdy na nieruchomości tej słupy podtrzymujące napowietrzna linię elektroenergetyczną były już posadowione. Nabywając sporną nieruchomość powodowie mieli zatem pełną świadomość tego, że jest ona „obciążona” sporną infrastrukturą. Powyższe znalazło odzwierciedlenie w wartości rynkowej spornej nieruchomości, którą powodowie nabyli za kwotę 4 000,00 zł. Oczywistym jest, że w ten sposób majątek powodów nie doznał uszczuplenia, a wręcz przeciwnie – powiększył się o składnik wyceniony na kwotę 4 000,00 zł. O stracie powodów można by mówić jedynie wówczas, gdyby kupili sporną nieruchomość za cenę wyższą od jej wartości rynkowej (np. nie wiedząc o przebiegającej przez nieruchomość linii), co w niniejszej sprawie nie miało miejsca.

Zdaniem Sądu nie można także mówić, aby na skutek działania strony pozwanej powodowie utracili jakiegokolwiek korzyści. Istota *lucris cessans* sprowadza się do hipotetycznego niepowiększenia majątku poszkodowanego, o ile to niepowiększenie nie nastąpiło z tak dużym prawdopodobieństwem, że praktycznie w świetle doświadczenia życiowego

można przyjąć, że utrata korzyści rzeczywiście miała miejsce (zob. wyrok SN z dnia 21 czerwca 2002 r., IV CKN 382/00, niepubl.). Od tak rozumianych utraconych korzyści należy odróżnić prawnie irrelevantną tzw. szkodę ewentualną, która polega na utracie szansy na powiększenie majątku, która to szansa nie ziściła się wskutek działania osoby odpowiedzialnej za szkodę, a której prawdopodobieństwo ziszczenia się nie graniczyło z pewnością (zob. K. Zagrobelny [w:] B. Burian, A. Cisek, W. Dubis, J. Gołaczyński, J. Jezioro, J. Kremis, P. Machnikowski, J. Nadler, J. Strzebińczyk, K. Zagrobelny, Kodeks..., s. 540). Tym samym szkoda ewentualna jest tylko jednym z wariantów następstw działania osoby odpowiedzialnej za szkodę.

Niewątpliwie, gdyby doszło do usunięcia spornej linii elektroenergetycznej z działki powodów oraz doszło do zmiany przeznaczenia gruntu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, wartość nieruchomości mogłaby ulec podwyższeniu. Prawdopodobieństwo jednak takiego scenariusza zdarzeń, jak już wyżej wskazywano, nie jest bliskie pewności, a zatem nie może uzasadniać odpowiedzialności odszkodowawczej strony pozwanej.

Mając powyższe na uwadze należało uznać, że nieuprawnione pozostają twierdzenia o poniesieniu przez powodów jakiegokolwiek straty, bądź też utracie korzyści, jakie mogliby osiągnąć, gdyby im szkody nie wyrządzono, a tylko takie formy szkody mogłyby podlegać naprawieniu (art. 361 § 2 k.c.).

Z tych względów, na podstawie powołanych przepisów, powództwo podlegało oddaleniu, co orzeczono w sentencji.

Rozstrzygając o kosztach Sąd zastosował przepis art. 98 k.p.c. i art. 105 § 1 k.p.c. Zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sporu, Sąd zasądził od każdego z powodów na rzecz pozwanej kwotę po 3608,50 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Na poniesione przez stronę pozwaną koszty procesu składały się koszty zastępstwa procesowego w kwocie 7217,00 zł (§ 6 punkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu; t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 461), w tym 17,00 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.